

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. An & vnde terra emineat supra aquas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

lus Archimedes, quamvis omnes artes, vires, machinæque sua impendat.

V.

Illud quoque in situ terræ, ad hominum utilitatem necessarium, admirationem meretur, quod, cum sua gravitate, infimum locum, ipsique adeo etiam aquæ subesse expetat, & verò etiam quis, ab initio, tota fuerit cooperata; tamen, jubente Deo, contra naturæ indolem, extra aquas emerserit; ita, ut quodammodo super aquas fundata, firmatâque esse, ac dici posse videatur. Quo respiciens Prophetæ, de orbe terrarum ait: *super maria fundans eum, & super flumina preparauit;* & alio loco: *Qui firmavit terram super aquas.* Quid non rectè quidam voluit valida ventorum immissione factum, vt contigit in aquis diluuij desiccandis, quando Dominus, adduxit spiritum (id est, ventum siccum, vt exponit Lyranus) *super terram, & imminuto sunt aquæ;* & quando via per mare, transituris Israëlitis exsiccata est. Ingens fuisse miraculum, uno die, à vento tantam vim aquarum exsiccari, miraculum autem, sine magna necessitate, ponendum non est, ut quidam ratioceantur. Quia tamen ratio me tantopere non moueret, quia etiam, cum extendisset Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus, flante vento vehementi, & vrente, TOTA NOCTE, & verit in secum: dixitq; est aqua. Si ibi una nocte id fieri potuit, cur nō etiam uno die hic? quantumuis tertio die, discooperæ sint plaga terrarum. Illud maius apud me pondus habet, quod, tertio die, non dixerit Deus, exsiccantur, sed, congregentur aquæ, qua sub cœlo sunt, in locum unum: & appareat arida. Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationēque aquarum appellauit maria. Collectæ ergo sunt aquæ, non dissipatae in aërem. Quæ collectio etiam non facta est condensatione, qua aquæ aliquid quidem loci relinquunt; non tamen propriè congregantur. Quanquam credibilior hic est modus, quam prior. Poterant enim prius aquæ fuisse subtiliores, quales nunc sunt pluviales; aut etiam his tenuiores, nempe qualis est vapor, aut nebula caliginosa; cum ipsa diuina sapientia dicat: *Et sicut nebula texi omnem terram,* & apud Iob, cum ponerem nubem vestimentum eius, & caligine illud, quasi pannis infantie, obnoluerem. Talis ergo vel vapor, vel aqua, si totam terram operuit, utique postea minorem locum occupauit crassata in salsum mare, ac spissum hu-

Psal. 23. 2.

Psal. 135. 6.

Gen. 8. 1.

Exod. 14. 21.

Gen. 1. 9.

Eccli. 24. 7.
ob. 38. 9.

sum humorem. Quae sententia, si de nebula & nube intelligatur,
cogitandum est, terram initio factam fuisse,

Non alia longe ratione, ac sape videmus, Lucret. lib. 5.
Aurea cum primum gemmantes rore per herbas
Matutina rubent radiati lumina solis,
Exhalantque lacus nebula, fluuique perennes:
Ipsa quoque interdum tellus fumare videtur.
Omnia qua sursum cum conciliantur in alto,
Corpore concreto subtexunt nubila calum,

Verum hæc opinio abit à ventorum proprietate. Etsi enim vapor,
& nebula, vt nubes re ipsa sint aquæ, ob tenuitatem tamen suam,
non solent aquæ nomine vocari. Quando ergo dictum est: *Con-* Gen. 1.9.
gregentur aquæ, eiusmodi aquæ congregatae sunt, vt earum
congregationes, non vapores, non nebulae, non nubes, sed *maria*
appellarentur. His aquis prius non nebula vera, sed velut nebula
aut nube circumfusa, terra tegebatur. Quare, vt mundi Machi-
nator terram aquis liberatam, hominibus ad habitandum præpa-
raret, terram, quæ sub aquis circumquaque æqualis erat, omnipo-
tentis virtute sua reddidit inæqualem, eiisque & exteriorem figu-
ram immutauit, & viscera grandibus lacunis interruptum. Itaque

Sidebant campi, crescabant montibus altis Lucret. loc.
Ascensus: neque enim poterant subcidere saxa, cit.
Nec pariter tantundem omnes succumbere partes.

Seu, vt sacer vates psallit: *Ascendunt montes, & descendunt cam-* Psal. 103. 6.
pi in locum, quem fundasti eis. Quemadmodum ergo, ante ter-
tium creationis diem, terra erat adobruta aquis, & *abyssus sicut*
vestimentum amictus eius, super montes stabant aquæ (adeò multæ
atque altæ erant) ita ab *increpatione tua fugient* (aquæ) ait idem
vates, *à voce tonitrii tui formidabunt.* Vox tonitrii, hoc est, poten-
tissima erat: *Congregentur aquæ, quæ sub calo sunt, in unum locum,*
& appareat arida. Hac voce dirupta est terra, & immensas qua-
dam effectit, tum intra, tum extra se, cavitates, aggeresque, jecit;
vt & moles essent flumibus oppositæ, & fossæ, ac profundiores
aluei, in quibus aquæ prius, per oram terræ superficiem vndiq;
æqualiter diffusæ, tanquam in vasis amplissimis, reciperentur; al-
tioreisque terræ montes, cumulos, & campos denudatos relinque-
rent.